

Handelingskader communicatie

Bij disciplinaire- en strafrechtelijke zaken politiemedewerkers

Door	5.1.2.e
Afdeling	Directie Communicatie
Versienummer	2.2
Datum	1 juni 2024
Kenmerk	Typ Kenmerk
Status	Definitief
Rubricering	Politie INTERN - Bedrijfsvoering

Inleiding

Integriteit is de basis van professioneel politiewerk van elke medewerker die bij de politie werkt. De politie heeft een voorbeeldfunctie en is zich daarvan bewust, tijdens en buiten het werk. Politiewerk is mensenwerk. Als wij grenzen overschrijden, dan onderzoeken we dit om ervan te leren en om te corrigeren. De politie investeert in preventie en in het vergroten van de weerbaarheid van collega's en de organisatie.

Het korps communiceert actief en zo transparant mogelijk, maar zoveel als mogelijk niet herleidbaar op individuele medewerkers, over strafrechtelijk onderzoek en onderzoek in disciplinaire zaken. Met onze communicatie willen we het interne draagvlak voor het integriteitsbeleid vergroten, grenzen duidelijk maken en handreikingen bieden om te leren van opgedane ervaringen. Met transparantie over plichtsverzuim willen we het vertrouwen van de samenleving in de politieorganisatie vergroten.

Transparantie is het uitgangspunt, maar de mate van openheid wordt begrensd door onderzoeksbelangen en/of privacybelangen van betrokkenen. Externe druk, bijvoorbeeld van (social) media, kan de behoefte tot openheid juist vergroten. Het korps is genoodzaakt voorafgaand aan communicatie over onderzoek in disciplinaire of strafrechtelijke zaken altijd een gedegen belangenafweging te maken, de berichtgeving zorgvuldig te formuleren en het juiste moment te kiezen voor communicatie. Dit handelingskader helpt daarbij.

Het handelingskader is een aanvulling op het "Protocol voor onderzoek in disciplinaire zaken politie", waarin de procedure ten aanzien van onderzoeken in disciplinaire zaken in hoofdlijn is vastgelegd. Het Handelingskader communicatie 2024 vervangt het Communicatieprotocol uit 2019.

Inhoudsopgave

Inleiding 2

Inhoudsopgave	3
1 Doel van het handelingskader	4
2 Uitgangspunten van communicatie	5
2.1 Inhoud van de communicatie.....	6
2.2 Adviezen.....	6
3 Aanleiding voor communicatie.....	8
3.1 Communicatie bij start van een oriënterend of disciplinair onderzoek of lijnonderzoek	8
3.2 Communicatie bij buitenfunctiestelling of schorsing	8
3.3 Communicatie bij strafrechtelijk onderzoek.....	9
3.4 Communicatie bij disciplinaire afdoening.....	9
3.4.1 Geen disciplinair vervolg of geen sprake van plichtsverzuim	9
3.4.2 Disciplinaire strafoplegging	9
a) Voornemen tot disciplinaire strafoplegging	9
b) Besluit tot disciplinaire strafoplegging	10
c) Besluit na bezwaar, beroep en hoger beroep	11
3.5 Communicatie bij strafrechtelijke afdoening	11
3.6 Communicatie bij een advies van AGFA	12
4 Hulp bij communicatie	13
4.1 Communicatie-adviesteam	13

1 Doel van het handelingskader

Het handelingskader geeft aan op welke momenten en op welke wijze communicatie plaats kan vinden over interne onderzoeken tegen politiemedewerkers. Het handelingskader geeft houvast bij het opstellen en plannen van communicatie. Het korps draagt hiermee zorg voor proactieve, transparante, eenduidige en zorgvuldige berichtgeving via eigen communicatiemiddelen.

Uniforme en zorgvuldige communicatie is gewenst in het kader van:

- personeelszorg en voorkomen van geruchten;
- preventieve werking;
- bevestiging van de geldende normen;
- belang van het onderzoek;
- transparantie en behouden en vergroten van het vertrouwen van de samenleving in de politie;
- juiste interne en externe berichtgeving met een correct beeld van de organisatie.

Hoewel met dit handelingskader uniformiteit wordt nagestreefd, houdt het bevoegd gezag de mogelijkheid om maatwerk te leveren, wanneer de omstandigheden daarom vragen. Bij maatwerk moet een goede afweging gemaakt worden tussen het organisatiebelang, de privacy van de betrokken medewerker en de bestuursrechtelijke- of strafrechtelijke gevolgen die communicatie kan hebben. De teamchef VIK, de HR-jurist, de (direct-) leidinggevende(n) van betrokkene en de afdeling communicatie adviseren het bevoegd gezag hierin.

Wie is het bevoegd gezag?

Het bevoegd gezag is de korpschef van politie en de functionarissen binnen het korps, die volgens de mandaatbesluiten bevoegd zijn om namens de korpschef disciplinaire straffen op te leggen.

2 Uitgangspunten van communicatie

Het uitgangspunt is dat communicatie altijd plaatsvindt van binnen naar buiten. Bij communicatie over interne onderzoeken zijn de volgende doelgroepen te onderscheiden:

1. direct leidinggevend(en);
2. betrokkene(n) tegen wie het onderzoek is ingesteld;
3. direct betrokken collega's van het organisatieonderdeel van de betrokkene;
4. andere betrokken medewerkers (melders, getuigen, benadeelden);
5. overige leden van het korps;
6. extern (media, politiek, publiek)

Het is hierbij van belang dat de diverse stadia elkaar snel opvolgen om ruis te voorkomen. Als eerste worden de verantwoordelijke (direct) leidinggevend(en) van de betrokken medewerker(s) op de hoogte gebracht, daarna de betrokken medewerker(s) zelf. Dan volgen, indien daartoe wordt besloten, de directe collega's van de betrokken medewerker(s), andere betrokken medewerkers (melders, getuigen, benadeelden) en de rest van het korps en de buitenwereld.

Betrokkene wordt zoveel mogelijk mondeling door zijn teamchef of het hoofd van het team die eindverantwoordelijk is voor de personele zorg op de hoogte gehouden en wordt geïnformeerd over communicatie. Indien door omstandigheden de betrokkene niet als eerste door zijn teamchef of het hoofd van het team die eindverantwoordelijk is voor de personele zorg geïnformeerd wordt over de communicatie, dan zal dit zo snel als mogelijk gebeuren.

Ook de directe omgeving van betrokkene wordt door direct leidinggevende zoveel mogelijk mondeling geïnformeerd. Communicatie naar directe collega's van de betrokkene gebeurt zoveel als mogelijk mondeling door de direct leidinggevende. Het is niet uit te sluiten dat de naam van de betrokkene daarbij bekend wordt.

Schriftelijke communicatie van de naam van betrokkene (bijvoorbeeld via een informerende mail) gebeurt alleen ten behoeve van interne communicatie naar directe collega's. Duidelijk is dat hiermee terughoudend moet worden omgegaan. Verder is het niet toegestaan om de naam van betrokkene intern of extern schriftelijk te communiceren. Hoewel niet te voorkomen is dat de naam van de betrokkene ook bij andere medewerkers bekend wordt, is deze handelwijze van het korps zorgvuldig en wordt de privacy van de betrokkene niet (onnodig) verder aangetast.

Indien bij de start of in een andere fase van het onderzoek het besluit is genomen om te communiceren, dan wordt in principe ook gecommuniceerd over het vervolg, dat wil zeggen over de resultaten van de stappen die volgen en/of besluiten die daarna in hetzelfde onderzoek worden genomen.

De uiteindelijke beslissing om, in welke fase dan ook, al dan niet te communiceren is voorbehouden aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is eveneens verantwoordelijk voor de inhoud van de communicatie. De teamchef VIK, de HR-jurist, de (direct-) leidinggevende(-n) van betrokkene en de afdeling Communicatie adviseren het bevoegd gezag hierin. Zie ook hoofdstuk 4, Hulplijnen.

Betrokkene kan een afschrift krijgen van alle interne- en mediaberichten die door de politie actief zijn gecommuniceerd.

Voorwaarde voor een goede interne en externe communicatie is dat de betrokken functionarissen hun activiteiten en de inhoud van de communicatie goed op elkaar afstemmen en elkaar zo nodig ook informeren over de vervolgstappen. De Directie Communicatie kan hiervoor om advies worden gevraagd, vooral bij zaken met een mogelijk landelijke uitstraling.

Zeker bij politiek/bestuurlijke of mediagevoelige zaken is het van belang dat het bevoegd gezag zorgt dat de teamchef of het hoofd van het team die eindverantwoordelijk is voor de personele zorg van betrokkene, de afdeling communicatie, VIK en de HR-jurist in een vroegtijdig stadium over deze zaken worden geïnformeerd. Dit, om zoveel mogelijk te voorkomen dat onrust of geruchtvorming binnen het korps(onderdeel) ontstaat, dat het korps achter de feiten aanloopt, dat ruis ontstaat, of het korps onverwacht wordt geconfronteerd met vragen over die zaken vanuit de media of politiek.

In geval van communicatie over strafrechtelijke zaken moet vooraf altijd afstemming plaatsvinden met het OM. Het OM bepaalt in het geval van strafrechtelijk onderzoeken of er wordt gecommuniceerd. VIK onderhoudt het contact met het OM en informeert het bevoegd gezag.

2.1 Inhoud van de communicatie

Elk communicatiebericht bevat indien van toepassing en bij voorkeur de volgende elementen:

- De aanleiding voor het onderzoek, de buitenfunctiestelling of afdoening en een beschrijving van het vermoedelijke plichtsverzuim, voor zover het onderzoeksbelang hierdoor niet wordt geschaad;
- De generieke norm: waar staan we voor als politie? En welk gedrag van politiemensen (van uitvoering tot leiding) hoort daarbij? Hierbij kan ook verwezen naar (gevalideerde) bronnen, zoals de beroepscode en themabladen.
- De specifieke norm: leg uit hoe/waarom die norm in dit specifieke geval is overtreden.
- Degene (functie) die het besluit heeft genomen;
- De betrokkene: een politiemedewerker;
- Het korpsonderdeel waar de betrokken medewerker werkzaam is. Hierbij wordt een benaming gekozen die groot genoeg is om de privacy van de betrokkene te waarborgen. Meestal zal dit de eenheid of ondersteunende dienst zijn, maar ook een district kan voldoende waarborgen bieden. In bijzondere gevallen wordt alleen “de politie” vermeld;
- Eventueel andere genomen maatregelen (innemen geweldsmiddelen, ontzegging toegang);
- Wie het onderzoek doet (VIK, rijksrecherche of een bijzonder onderdeel).
- Of er adviezen van derden zijn ingeroepen, zoals de Adviescommissie grondrechten en functie-uitoefening ambtenaren (AGFA) en tot in hoeverre het advies aansluit op het besluit.

2.2 Adviezen

Analyse van mediaberichtgeving geeft de volgende inzichten:

- Het stellen van de norm direct na een incident, zorgt voor meer controle op de boodschap en voor minder discussie in de media.
- Het communiceren van duidelijke sancties in specifieke cases, zorgt voor minder media-aandacht. Er lijkt extern overwegend steun te zijn voor de duidelijke sancties.
- Proactief communiceren zorgt voor meer regie op de mediaboodschap en zorgvuldiger berichtgeving.

Er is beperkt zicht op het interne sentiment rondom sancties en het stellen van de norm. Er zit spanning tussen de norm willen stellen en medewerkers het gevoel geven dat de werkgever er voor hen is. Er is behoefte bij medewerkers om te begrijpen waarom een bepaalde sanctie is opgelegd. Ga daarom na of mogelijke vragen hierover voldoende in de tekst worden beantwoord.

Voor het bepalen van de kring waarin gecommuniceerd wordt, geldt als vuistregel dat wat zichtbaar is, wordt gecommuniceerd. De kring is afhankelijk van de kring waarin iets zichtbaar is: van enkel de naaste collega's tot aan het brede publiek via externe media. Er kan om redenen van die vuistregel worden afgeweken.

Media maken graag gebruik van een quote van bijvoorbeeld de politiechef, om een tekst levendiger te maken. Maar ook intern is het goed om als leidinggevende zichtbaar te zijn op onderwerpen die raken aan integriteit, legitimiteit en vertrouwen. Een goede quote geeft de kern weer van wat jij lezers van het bericht mee wil geven. De quote is bondig, bijvoorbeeld één of twee zinnen tot maximaal een alinea, en geeft niet te veel ruimte om te selecteren. De quote is in spreektaal.

Denk bij het opstellen van een planning na over alle momenten van communicatie en de wijze waarop je in samenhang communiceert. Bijvoorbeeld door in je berichtgeving steeds te refereren aan eerdere berichtgeving. Of door steeds binnen hetzelfde bericht updates te plaatsen. Zo voorkom je dat bij meerdere communicatiemomenten mogelijk het beeld ontstaat dat het stuk voor stuk gaat om unieke zaken.

Tot slot: zorg dat je in je communicatie over de afdoeningen zoveel mogelijk aansluit bij de teksten in het formele besluit, zoals bijvoorbeeld de omschrijving van het plichtsverzuim.

3 Aanleiding voor communicatie

Communicatie over disciplinaire onderzoeken of strafrechtelijke zaken kan plaatsvinden bij:

1. **de start van een oriënterend-, lijn- of disciplinair onderzoek;**
2. **een buitenfunctiestelling of schorsing;**
3. **een strafrechtelijk onderzoek;**
4. **een disciplinaire afdoening;**
5. **een strafrechtelijke afdoening;**
6. **publicatie van een advies van AGFA.**

Deze stappen zijn in de volgende paragrafen nader uitgewerkt.

3.1 Communicatie bij start van een oriënterend of disciplinair onderzoek of lijnonderzoek

De start van een oriënterend, lijn of disciplinair onderzoek is in het algemeen geen aanleiding om over te communiceren. Zowel het onderzoeksbelang als de privacy van de betrokkene kunnen door voortijdige berichtgeving worden geschaad.

In de navolgende bijzondere situaties kan van dit uitgangspunt worden afgeweken: Ten eerste in het geval van onderzoeken naar gebeurtenissen waarbij nog niet is aan te geven of medewerkers mogelijk een strafbaar feit hebben gepleegd of zich schuldig hebben gemaakt aan plichtsverzuim en waarbij openheid kan bijdragen aan het onderzoek. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een intern onderzoek naar vermissing van geld of goederen uit een bureau of binnen een afdeling. Communicatie over het ingestelde onderzoek bevestigt de geldende normen, zonder dat een medewerker persoonlijk wordt benadeeld.

Ten tweede kan worden afgeweken in situaties waarin in brede kring bekend is of naar verwachting bekend wordt dat een intern onderzoek wordt uitgevoerd of zal worden uitgevoerd. Denk ook aan situaties waarin er vanuit (social) media druk ontstaat, bijvoorbeeld omdat beelden rondgaan. Het is in deze situaties, vanuit het oogpunt van transparantie, gewenst om actief te communiceren over de start van het onderzoek.

Voor de inhoud van interne en externe berichtgeving in deze fase dient altijd voorafgaand aan de berichtgeving afstemming plaats te vinden met VIK, bevoegd gezag en HR-jurist.

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

3.2 Communicatie bij buitenfunctiestelling of schorsing

Uitgangspunt bij een buitenfunctiestelling of schorsing van de betrokkene is dat er intern communicatie plaatsvindt.

Met externe communicatie over een buitenfunctiestelling of schorsing van de betrokkene dient terughoudend om te worden gegaan, vanwege de impact van de berichtgeving en de fase waarin het onderzoek zich bevindt. In politiek/bestuurlijke of mediagevoelige onderzoeken (strafrechtelijk

of disciplinair) kan het bevoegd gezag besluiten om de buitenfunctiestelling of schorsing ook extern te communiceren. Hierbij moeten de belangen van de betrokken politiemedewerker en het betrokken politieonderdeel zorgvuldig mee worden gewogen.

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

3.3 Communicatie bij strafrechtelijk onderzoek

De afdeling Communicatie van het OM is verantwoordelijk voor communicatie van het OM. Het OM is in de lead en beslist of over de inhoud en afdoening van het strafrechtelijk onderzoek wordt gecommuniceerd.

Bij aanhouding (heterdaad of buiten heterdaad) van een politiemedewerker wordt er gecommuniceerd, tenzij het belang van het onderzoek zich daar tegen verzet of communicatie schadelijk kan zijn voor het vervolg (huiselijk geweld is daar een voorbeeld van).

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

3.4 Communicatie bij disciplinaire afdoening

3.4.1 Geen disciplinair vervolg of geen sprake van plichtsverzuim

Communicatie vindt in principe alleen plaats als er ook is gecommuniceerd over de start van het disciplinaire onderzoek of over de buitenfunctiestelling of schorsing. Zeker als in het voortraject in communicatie de naam van betrokkene bekend is geworden, is het belangrijk om spoedig en voldoende vorm en inhoud te geven aan de rehabilitatie van de betrokken medewerker(s).

Het is verder van belang om niet alleen te communiceren over uitkomsten van onderzoeken die negatieve gevolgen hebben voor de betrokken medewerkers, maar ook aandacht te besteden aan onderzoeken met andere gevolgen, bijvoorbeeld positieve en beleidsmatige gevolgen.

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

3.4.2 Disciplinaire strafoplegging

In een disciplinair traject kunnen de volgende stappen voorkomen:

- a) **Voornemen tot disciplinaire strafoplegging;**
- b) **Besluit tot disciplinaire strafoplegging;**
- c) **Besluit na bezwaar, beroep en hoger beroep;**

a) Voornemen tot disciplinaire strafoplegging

Uitgangspunt is dat het voornemen tot strafoplegging op zichzelf geen communicatiemoment is.

In bepaalde omstandigheden kan er toch aanleiding bestaan voor het bevoegd gezag om hier in de directe werkomgeving van de betrokkene mondeling over te communiceren. Hierbij dienen ook de belangen van de betrokkenen zorgvuldig te worden meegewogen.

Hierbij dient aan onderstaande voorwaarden te zijn voldaan:

- de strekking van het onderzoek is bij medewerkers van het betrokken organisatieonderdeel bekend;
- er bestaat zekerheid over de ontvangst van het voornemen tot disciplinaire strafoplegging door de betrokkene;
- de ontvangst van het voornemen tot disciplinaire strafoplegging leidt tot zodanige reacties bij de medewerkers van de afdeling van de betrokkene, dan wel dergelijke reacties zijn te voorzien, dat toelichting op de procedure en het bespreken van gevoelens door het bevoegd gezag nodig wordt geacht om zoveel mogelijk onrust of geruchtvorming onder de medewerkers te voorkomen.
- Betrokkene wordt zoveel mogelijk mondeling door zijn teamchef of het hoofd van het team die eindverantwoordelijk is voor de personele zorg op de hoogte gehouden en wordt geïnformeerd over communicatie. Buiten de directe werkomgeving vindt in dit geval verdere interne berichtgeving en eventueel externe mediaberichtgeving in beginsel alleen plaats met instemming van de betrokkene.

Als naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, vindt, in afwachting van een volgende stap in het disciplinaire traject, in deze fase géén communicatie plaats.

Het bevoegd gezag kan ook zonder instemming van de betrokkene besluiten dat het voornemen tot disciplinaire strafoplegging wordt gecommuniceerd via interne berichtgeving en eventueel externe mediaberichtgeving. Betrokkene wordt hierover vooraf geïnformeerd.

Dit kan indien:

- Het onderzoek politiek-bestuurlijk gevoelig, dan wel mediagevoelig is; én
- Uitstel van communicatie tot het moment van definitieve strafoplegging de politie kan schaden.

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verder verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

b) Besluit tot disciplinaire strafoplegging

In de volgende gevallen wordt gecommuniceerd over het besluit tot disciplinaire strafoplegging:

- Indien in het voorafgaande traject eerder over het intern onderzoek is gecommuniceerd, wordt in beginsel ook over het opleggen van een disciplinaire straf gecommuniceerd.
- Indien in het voorafgaande traject nog niet eerder over het onderzoek is gecommuniceerd, kan de strafmaat intern worden gecommuniceerd. Ook kan volstaan worden met de mededeling dat een straf is opgelegd;
- In de externe mediaberichtgeving is het uitgangspunt dat over de besluiten tot onvoorwaardelijk strafontslag wordt gecommuniceerd. Over alle andere disciplinaire straffen wordt in beginsel niet extern gecommuniceerd. Dit ter beoordeling van het bevoegd gezag;
- Indien advies is ingewonnen bij de Adviescommissie Grondrechten en Functie-uitoefening Ambtenaren (AGFA) Politie (zie ook hoofdstuk 3.6 'Communicatie bij een advies van AGFA').

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verder verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

c) Besluit na bezwaar, beroep en hoger beroep

Als een betrokkene bezwaar aantekent tegen het besluit tot disciplinaire strafoplegging van het bevoegd gezag, kan dit leiden tot handhaving of wijziging van het eerder genomen besluit. Het bevoegd gezag besluit, in samenspraak met de afdeling communicatie, of er aanleiding is om over een gewijzigd besluit opnieuw te communiceren. Dit geldt ook na een uitspraak van de rechtbank en Centrale Raad van Beroep.

Aspecten die hierbij een rol kunnen spelen:

- (Media-)aandacht voor de zaak tijdens de bezwaar- of (hoger) beroepsprocedure;
- Aard van de wijzigingen in het besluit;
- Wens van betrokkene.

Indien het bestreden besluit in bezwaar wordt vernietigd, is het belangrijk om spoedig en voldoende vorm en inhoud te geven aan de rehabilitatie van de betrokken medewerker(-s).

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verder verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

3.5 Communicatie bij strafrechtelijke afdoening

In een strafrechtelijk traject kunnen de volgende stappen voorkomen die aanleiding vormen voor communicatie. Dit vindt plaats in afstemming met het OM:

- a) Besluit OM over vervolging;
- b) OM afdoening;
- c) vonnis rechtbank;
- d) vonnis gerechtshof.

a) Besluit Openbaar Ministerie over vervolging

Als het OM besluit om tegen een politiemedewerker vervolging in te stellen, kan dit een moment zijn voor actieve communicatie. Het OM besluit of actief over de beslissing tot vervolging wordt gecommuniceerd in de media.

Het bevoegd gezag besluit of de informatie van het OM actief binnen de eenheid of directie wordt gecommuniceerd en/of aanvulling op het bericht van het OM plaatsvindt (bijvoorbeeld verwijzing naar eerdere berichten).

Communicatie vindt in ieder geval plaats als er berichtgeving heeft plaatsgevonden over de start van het onderzoek of als het OM in de externe communicatie vermeld heeft dat het een politiemedewerker betreft. Ook vanuit het oogpunt van transparantie en preventie kan besloten worden om actief te communiceren, waarbij rekening wordt gehouden met aandacht die mogelijk al is besteed aan de uitkomsten van het disciplinaire traject.

Voor de volgorde en wijze van communiceren wordt verder verwezen naar de uitgangspunten in hoofdstuk 2.

b) OM afdoening

Afdoening van een zaak door het OM (bijv. transactie is voldaan) is een moment waarop het OM kan besluiten dat communicatie kan plaatsvinden. Door de verruiming van de mogelijkheden voor afdoening door het OM, mag verwacht worden dat meer zaken op deze wijze strafrechtelijk worden afgehandeld. Voor de communicatie geldt hetgeen hiervoor bij "a) Besluit OM tot vervolging" is vermeld.

c) Vonnis rechtbank

Een strafzaak zal in eerste aanleg worden behandeld door een politierechter of een meervoudige kamer van de rechtbank (sector strafrecht). De zitting heeft doorgaans een openbaar karakter en het vonnis wordt eveneens openbaar gemaakt (eventueel verkort). Door het openbare karakter van een zitting en van een uitspraak, kan binnen het korps openlijk over de inhoud van de zaak worden gecommuniceerd. Voor de communicatie geldt hetgeen hiervoor bij "a) besluit OM tot vervolging" is vermeld.

d) Vonnis gerechtshof

Zowel het OM als de betrokkene kunnen tegen het vonnis van de rechtbank in hoger beroep gaan bij het gerechtshof (hierna eventueel in cassatie bij de Hoge Raad). Ook hier geldt dat vanwege het openbare karakter van de zitting en van het vonnis, openlijk hierover kan worden gecommuniceerd binnen het korps. Voor de communicatie geldt hetgeen hiervoor bij "a) Besluit OM tot vervolging" is vermeld.

3.6 Communicatie bij een advies van AGFA

De Adviescommissie Grondrechten en Functie-uitoefening Ambtenaren (AGFA) Politie brengt adviezen uit over voorgenomen disciplinaire straffen van politieambtenaren vanwege de uitoefening van de vrijheid van meningsuiting, vereniging, vergadering of betoging. De politie is verplicht om hierover, voordat een disciplinaire straf wordt opgelegd, advies in te winnen. Denk bijvoorbeeld aan uitlatingen van politieambtenaren in app-groepen en andere sociale media. De adviezen van AGFA Politie worden openbaar gepubliceerd op <https://www.agfacommissies.nl/agfa-politie/> en bevatten een gedetailleerde beschrijving van feiten, standpunten, overwegingen en advies.

Communicatie vindt plaats zoals beschreven in hoofdstuk 3.4 'Communicatie bij disciplinaire afdoening', paragraaf b) 'Besluit tot disciplinaire strafoplegging'.

Berichtgeving moet qua timing rekening houden met publicatie door AGFA Politie. Het advies vraagt tijd, terwijl voor de communicatie en het belang van betrokkenen soms meer snelheid is geboden. Dat vraagt om een zorgvuldige afweging om voorafgaand of gelijktijdig met AGFA te publiceren, maar liever niet achteraf. Inhoudelijk en qua attentiewaarde moet rekening gehouden worden met eventuele opvallende of gevoelige details uit het AGFA-advies.

4 Hulp bij communicatie

Communicatie over interne onderzoeken wordt continu gemonitord en komt wekelijks aan de orde in de landelijke cockpit communicatie. Om te evalueren en te leren van de effecten van de berichtgeving, organiseren we tweemaal per jaar een verdiepende cockpitsessie over dit onderwerp.

Voor vragen of advies over dit handelingskader of communicatie rondom een specifieke casus, kan contact worden opgenomen met de Directie Communicatie, Mediadesk Korpsleiding.

4.1 Communicatie-adviesteam

De communicatiekolom kent verschillende vormen van samenwerking, gezamenlijke strategievorming, sturing en overleg. Zeker als het gaat om crises waarbij de gekende crisisstructuren van de politie actief zijn, is dat goed uitgewerkt. Daarnaast zijn er tal van informele manieren om samen te werken, onderling hulp te vragen en te bieden of nieuwe vormen van werken te ontwikkelen.

Wanneer zich in korte tijd heftige zaken voordoen die het vertrouwen in de politie raken, zoals bij het soort incidenten dat in dit handelingskader is beschreven, kan hulp worden ervaren als bemoeienis, of 'meedenken' als zijsturing in een vaak toch al complexe setting. Of zijn simpelweg de structuren zo onduidelijk dat er een veelheid aan advieslijnen ontstaat die niet zelden elkaar tegenspreken.

Het Communicatie-adviesteam geeft meer structuur aan deze vorm van samenwerken. Waarbij collegiale hulp, in de vorm van gevraagd en ongevraagd advies, moet helpen. Het kan bovendien orde brengen in de complexe lijnen die in dat soort situaties ontstaan tussen de verschillende betrokkenen.

- a. indien één van de betrokken partijen uit de driehoek van betrokken eenheid/eenheden, directie en dienst (zowel I&O als A&A) daar aanleiding toe ziet, deze de Directeur Communicatie kan vragen om een Communicatie-adviesteam te activeren;
- b. we in dat geval een Communicatie-adviesteam samenstellen waarin directie, dienst en eenheid vertegenwoordigd zijn. In dit team worden verschillende perspectieven bij elkaar gebracht.
- c. het Communicatie-adviesteam integraal adviseert aan de politiechef(s) van de betreffende eenheid/eenheden en/of aan de korpsleiding.